

Linschoten-Vereeniging

VERSLAG 101STE ALGEMENE LEDENVERGADERING, REGIONAAL ARCHIEF LEIDEN 6 juni 2009, 14.00 uur

Aanwezig namens het bestuur: dr. Henk den Heijer, voorzitter; drs. Pieter Jan Klapwijk, secretaris; Jan Boeré, penningmeester; dr. Hans Bonke, dr. Anita van Dissel, leden. Bestuurslid drs. Stefan Deconinck was verhinderd.

Aanwezige leden: 55

1. Opening

Voorzitter Henk den Heijer opent deze vergadering. De vereniging heeft een goed jubileumjaar achter de rug en kijkt welgemoed naar de toekomst. De bijeenkomst heeft een enigszins Amerikaans tintje met een lezing door dr. Joke Kardux over de Pilgrims, die in 1620 na een verblijf van enige jaren vanuit Leiden naar de Nieuwe Wereld trokken, en de presentatie van de herdruk van deel 26, *De Stichting van New York in 1625*, in 1925 bezorgd door dr. F.C. Wieder. Dank geldt het Regionaal Archief Leiden voor de verleende gastvrijheid. Na de vergadering hebben de leden gelegenheid de speciale tentoonstelling over de Pilgrims te bezoeken.

2. Verslag van de 100ste algemene ledenvergadering, gehouden te Den Haag op 14 juni 2008

Het verslag, dat voorafgaand aan de vergadering op de website van de Vereeniging is gepubliceerd en op verzoek aan de leden kon worden toegezonden, geeft geen aanleiding tot vragen. Het verslag wordt derhalve vastgesteld, onder dankzegging aan de secretaris.

3. Jaarverslag Linschoten-Vereeniging over 2008

Ook dit verslag stond op de website en kon aan de leden worden toegezonden. Een kleine aanvulling: het aantal buitenlandse instellingsleden bedroeg 22. Een typische tekstverwerkersfout: het verslag dient op pagina 3 als dagtekening uiteraard 6 juni 2009 te dragen.

Er blijkt onduidelijkheid te hebben bestaan over de kosten voor het bijwonen van de collegecycle aan de Universiteit Leiden. Daar de reeks hoorcolleges geen exclusieve Linschoten-activiteit vormde, was zij in principe uitsluitend toegankelijk voor ingeschrevenen aan de universiteit. *À la carte*-studenten dienen voor deelname € 150 te betalen. Het kosteloos bijwonen van één of enkele colleges stuit in de regel niet op bezwaren, mits e.e.a. met enige discretie geschiedt. Het verslag geeft verder geen aanleiding tot vragen of opmerkingen en wordt vastgesteld.

4. Financieel jaarverslag over 2008

De penningmeester geeft een toelichting op de jaarstukken. Het financiële beeld over 2008 vertoonde wisselende perspectieven. De kostprijs van deel 107 – gelijk aan de contributie voor het pluslidmaatschap – en de hoge verzendkosten gaven aanleiding tot een begroot tekort van € 9.300. De hoge donaties, de hoge opbrengsten van de verkoop van losse delen en de door het Maritiem Museum Rotterdam om niet ter beschikking gestelde accommodatie voor het jubileumsymposium resulteerden evenwel in een uiteindelijk tekort van slechts € 3.500. Het wegvallen van de subsidie van het Prins Bernhard Cultuurfonds en de welhaast bijbelse omvang van deel 107 zorgden voor onverwachte hindernissen bij de financiering van deze uitgave. Intensief overleg met de Walburg Pers en een ruimhartige financiële ondersteuning door de Philippus Corts Stichting zorgden – naast de uiteraard eveneens zeer gewaardeerde steun van een aantal andere fondsen – ervoor dat alles toch nog op zijn pootjes terechtkwam.

Het eigen vermogen is van dien aard, dat de vereniging met veel vertrouwen en een goed gevulde portemonnee de tweede eeuw van haar bestaan in kan.

Verslag van de Kascommissie

De Kascommissie bestond ook dit verslagjaar uit de heren T. Sinnema en C.A. Jonkheer. Beiden hebben op 22 mei 2009 ten huize van de penningmeester de boeken gecontroleerd en in orde bevonden. Bij ontstentenis van de commissieleden leest de voorzitter de verklaring voor, waarin de commissie de vergadering voorstelt de penningmeester te dechargeren. Waarvan akte. Zowel de heer Sinnema als de heer Jonkheer leggen hun taak als commissielid neer. Geïnteresseerden kunnen zich aanmelden bij het bestuur.

5. Begroting 2009

Voor de uitgaven in de reeks *Werken* wordt elk jaar een beroep gedaan op financiële ondersteuning door maritieme en andere historische fondsen – en dit gelukkig zelden tevergeefs. Desondanks wil het bestuur niet al te afhankelijk zijn van subsidiegevers. Dankzij de meevallende productiekosten van deel 108 en de vorig jaar doorgevoerde contributieverhoging – de eerste in ruim vijftien jaar – die voor een stevige financiële basis heeft gezorgd, heeft het bestuur besloten voor de uitgave van dit deel geen geldelijke steun te vragen en één en ander uit eigen middelen te financieren. De financiële crisis laat ook de fondsen niet onberoerd. Het bestuur hoopt dan ook dat de fondsen dit gebaar op de juiste waarde weten te schatten.

De penningmeester presenteert dan ook met trots voor 2009 een sluitende begroting.

6. Samenstelling van het bestuur

Zowel de penningmeester als de secretaris zijn aan het eind van hun statutaire termijn. Secretaris Pieter Jan Klapwijk heeft verklaard voor een tweede termijn beschikbaar te zijn en wordt door de vergadering bij acclamatie herbenoemd. Penningmeester Jan Boéré heeft laten weten geen derde termijn te ambiëren en is derhalve niet herkiesbaar. De voorzitter dankt de heer Boéré voor de enthousiaste en toegewijde manier waarop hij het penningmeesterschap heeft vervuld. De solide financiële basis van de vereniging is voor een groot deel zijn verdienste.

Het terugtreden van de heer Boéré laat een leemte achter die vooralsnog niet is gevuld. Een oproep in de Nieuwsbrief heeft één geïnteresseerde opgeleverd, met wie binnenkort nader wordt gesproken. Eventuele andere gegadigden kunnen zich bij het bestuur melden. Voorlopig neemt de heer Boéré het penningmeesterschap nog waar totdat in zijn opvolging is voorzien.

7. Voortgang der Werken

- Deel 108, het zogenoemde *Roteiro* van Johannes de Laet, wordt gepresenteerd op zaterdag 14 november aanstaande. Het *Roteiro* behelst een beschrijving van de kust van Brazilië, samengesteld ten behoeve van Johan Maurits van Nassau – Maurits de Braziliaan – en in de John Carter Brown Library in Providence (V.S.) herontdekt door prof.dr. Günter Schilder. De redactie en indeling van dit deel zal de standaard worden waarop de volgende delen zullen worden gemodelleerd.
- In 2010 verschijnt deel 109, het jaarnaal van luitenant-ter-zee Henricus Nijgh, die in 1873/1874 deelnam aan de Atjeh-oorlog. Bezorger dr. Herman Stapelkamp is al ver gevorderd met de bewerking van dit manuscript.
- Oud-Linschotenvoorzitter Leo Akveld bezorgt deel 110, het jaarnaal van Cornelis Matelieff, dat zal verschijnen in 2011.
- De ‘Don Luis’ van de Middelburgse Commercie Compagnie rondde in 1725 Kaap Hoorn. Het jaarnaal van dit schip staat als deel 111 op de rol voor 2012. Het manuscript, dat ook zogenoemde ‘landopdoemingen’ of ‘landopdoeningen’ bevat, zal worden bezorgd door dr. Ruud Paesie, die met de bewerking inmiddels ver is gevorderd.
- Prof.dr. Barend Jan Terwiel bezorgt in 2013 deel 112, het jaarnaal van Gijsbert Heeck van diens reis naar en door Siam.

- De mislukte expeditie naar Chili in 1643 door een WIC-vloot is vastgelegd in het reisjournaal van Hendrik Brouwer (1581-1643) en vormt één van de grote journalen die nog nooit zijn uitgegeven. Cees Paul en Henk den Heijer zullen deze omissie in 2014 opvullen, op basis van een transcriptie van mej. J.B. van Overeem uit de jaren 1950-1960.

Met deel 113 is de lijst van geplande uitgaven voorlopig compleet. Het bestuur heeft inmiddels diverse voorstellen ontvangen, maar acht het – met de komende voorzitterswisseling in 2010 – niet raadzaam om te zeer op de lange termijn te plannen. Het bestuur ziet zich geconfronteerd met een luxeprobleem: waar een aantal jaren terug sprake was van een gebrek aan geschikte journalen of geschikte bezorgers, is er nu meer dan voldoende materiaal voorhanden. Ook over het aantal potentiële bezorgers heeft het bestuur niet te klagen. Verdere plannen zullen evenwel onder een nieuw voorzitterschap nadere vorm en inhoud moeten krijgen.

8. Rondvraag

- De heer Bethlehem vraagt zich af of ook Zuid-Nederlandse reisverslagen voor opname in de reeks *Werken* in aanmerking komen. Het bestuur ziet inderdaad het werkkterrein van de vereniging niet beperkt tot de huidige geografische grenzen van Nederland. In het recente verleden zijn twee delen gewijd aan Zuid-Nederlanders, te weten *Belevenissen van een VOC-soldaat* (deel 93, 1994) en *Peper, Plancius en Porselein* (deel 101, 2003). Daarnaast is er ook bewust sprake van een *Belgian connection* door de benoeming in het bestuur in 1994 van dr. Jan Parmentier, in 2003 opgevolgd door drs. Stefan Deconinck. Bij hem staat de zoektocht naar journalen uit de Zuidelijke Nederlanden hoog op de agenda.
- Naar de mening van een van de leden zijn de reproducties van de aquarellen van Maurits Ver Huell in deel 107 in kwalitatief opzicht niet te vergelijken zijn met de originelen, die eind vorig jaar te zien waren op de tentoonstelling “Passe-partout voor Indië”. Dit kan een kwestie van smaak zijn, maar het is een feit dat het oorspronkelijke plan voor de uitgave – een uitgave in drie banden – omvangrijker was dan uiteindelijk kon worden gerealiseerd. Reproductie op hoogglans kunstpapier had mogelijk tot nog betere resultaten geleid, maar was uit financieel oogpunt niet haalbaar.
- De vraag wordt gesteld of aan de keuze en timing van de heruitgave van losse delen uit de reeks een beleid ten grondslag ligt. Eén en ander is onderwerp van bespreking tussen het bestuur en de uitgever. Bepaalde gebeurtenissen lenen zich bij uitstek voor de heruitgave van een bepaald deel, zoals het vandaag te presenteren deel 26 aantoont. De financiële haalbaarheid is evenwel doorslaggevend voor het al dan niet heruitgeven van een bepaald deel.
- De voorraad *Werken* is nog niet verhuisd. Er wordt naar gestreefd dit nog in het lopend kalenderjaar te realiseren.

10. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering en dankt de leden hartelijk voor hun aanwezigheid en inbreng. Na de pauze zal dr. Joke Balledux, universitair docent Amerikanistiek aan de Universiteit Leiden een lezing houden onder de titel *Nieuwkomers in een oude stad: De Leidse tijd van de Pilgrims, 1609-1620*. Vervolgens zal de heruitgave worden gepresenteerd van deel 26, deel XXVI, *De Stichting van New-York in Juli 1625*, bezorgd door F.C. Wieder in 1925. In de pauze bestaat gelegenheid voor de leden om de permanente presentatie over de Pilgrims in de expositieruimte van het regionaal Archief Leiden te bezichtigen.

Rotterdam, 12 september 2009

P.J. Klapwijk, secretaris

LINSCHOTEN-VEREENIGING
OPGERICHT 7 MAART 1908

secretariaat: Roestmos 3, 3069 AR Rotterdam